

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 ***Titlul proiectului de act normativ***

Proiect de LEGE
pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004
pentru alegerea Președintelui României

Secțiunea a 2-a ***Motivul emiterii proiectului de act normativ***

1.	Descrierea situației actuale	În conformitate cu prevederile art. 44 alin. (6) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, alegătorii votează în baza actului de identitate a cărui definiție este stabilită de dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. d) din același act normativ. Astfel, potrivit prevederilor legale menționate, prin act de identitate se înțelege cartea de identitate, cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate ori pașaportul diplomatic, pașaportul diplomatic electronic, pașaportul de serviciu, pașaportul de serviciu electronic, pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic, pașaportul simplu temporar, titlul de călătorie, iar în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar, valabile în ziua votării. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind evidența persoanelor, actele de identitate ale cetățenilor români, precum și actele de rezidență ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rezidenți în România a fost introdusă în categoria actelor de identitate și cartea electronică de identitate. Totodată, din practica electorală anterioară s-a constatat existența unor lacune legislative de natură să conducă la interpretări diferite ale unor termeni și noțiuni din cuprinsul
----	---	--

legii. Dispozițiile Legii nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, utilizează, în mod alternativ, termenul de partide politice parlamentare și termenul de formațiuni politice reprezentate în Parlament, fapt care ar putea conduce la neclarități și confuzii în aplicarea legii.

În conformitate cu prevederile tezei a doua a art. 5 alin. (1) din lege, Guvernul stabilește data alegerilor prin hotărâre, cu cel puțin 45 de zile înaintea zilei votării. Termenul actual, de 45 de zile este foarte scurt, având în vedere necesitate îndeplinirii tuturor procedurilor electorale, în special a celor de depunere, admitere și constatare a rămânerii definitive a candidaturilor.

Dispozițiile actuale ale Legii nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevăd organizarea secțiilor de votare speciale, de regulă în gări, autogări și aerogări, precum și campusuri universitate. Din practica anterioară a organizării alegerilor s-a constatat că au fost situații în care în câteva sute de secții de votare din localitățile mari și din zonele turistice au fost extrem de aglomerate, iar în alte câteva mii de astfel de secții, constituite în localitățile mici, rurale, fluxul alegătorilor a fost deosebit de redus. Totodată, imposibilitatea estimării numărului de alegători care se vor prezenta la vot determină la rândul său dificultăți în estimarea corectă a numărului de buletine de vot care trebuie repartizate fiecărei secții de votare speciale.

Acest fapt a fost constatat și de Curtea Constituțională care, în considerentele Hotărârii nr. 39/2009 privind cererea de anulare a alegerilor desfășurate în turul doi de scrutin la data de 6 decembrie 2009, pentru funcția de Președinte al României, formulată de Partidul Social Democrat și Partidul Conservator, a arătat că la nivelul Legii nr. 370/2004 „*există o serie de imperfecțiuni în ceea ce privește organizarea votării în secțiile speciale (care a generat suspiciuni referitoare la exercitarea unor practici de tipul "turism electoral")*”.

Dispozițiile art. 66 alin. (5) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc că Autoritatea Electorală Permanentă asigură achiziționarea programelor de calculator care vor fi utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării, fără a face referire la serviciile necesare care să permită funcționarea acestora.

De asemenea, trebuie stabilite instituțiile responsabile cu:

a) editarea și tipărirea proceselor-verbale pentru constatarea rezultatelor alegerilor, dotarea cu echipamente,

		tehnică de calcul și consumabile, precum și instruirea personalului implicat în efectuarea operațiunilor tehnice privind stabilirea rezultatelor alegerilor de către Biroul Electoral Central, birourile electorale județene, birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate; b) serviciile de telefonie specială și de comunicații de voce și date, necesare birourilor electorale. Dispozițiile art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată prin Legea nr. 227/2009 interzic achizițiile de mobilier și aparatură birotică, ceea ce poate produce disfuncționalități în asigurarea condițiilor logistice necesare pentru buna organizare a alegerilor prezidențiale.
1 ¹ .	Acte comunitare în cauză	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Schimbări preconizate	Prin proiect de act normativ se propun, în principal, următoarele: - modificarea înțelesului unor termeni din cuprinsul legii, respectiv a termenului de act de identitate, prin introducerea cărții electronice de identitate; Rațiunea acestei modificări rezidă în necesitatea asigurării condițiilor necesare exercitării dreptului de vot de către deținătorii de cărți de identitate electronice; - definirea sintagmei de „partide politice parlamentare” ca partidele și formațiunile politice care au grup parlamentar propriu în una din camerele Parlamentului și care au obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora sau pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele sau formațiunile politice respective, întrucât un partid politic parlamentar este acela care depășește pragul electoral și este votat în cadrul alegerilor de către electorat; sintagma formațiune politică include și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri; - majorarea termenului de stabilire, de către Guvern, a datei alegerilor, de la 45 de zile, la 60 zile înainte de ziua votării, în vederea îndeplinirii eficiente a procedurilor electorale prevăzute de lege; de asemenea, se are în vedere modificarea termenului de depunere a candidaturilor la 40 de zile înaintea datei votării,

astfel încât la data începerii campaniei electorale acestea să fie definitive; În acest moment, data începerii campaniei electorale coincide cu termenul limită de depunere a candidaturilor, ceea ce înseamnă că data rămânerii definitive a candidaturilor este situată la 6 zile de la data începerii campaniei electorale. Se urmărește astfel evitarea situației în care unii candidați vor primi timpi de antenă sau vor efectua cheltuieli pentru campania electorală însă Biroul Electoral Central sau Curtea Constituțională le vor respinge ulterior propunerile de candidatură;

- eliminarea secțiilor de votare speciale, corelativ cu reglementarea posibilității exercitării dreptului de vot la orice secție de votare, în cazul alegătorilor care în ziua votării se află în altă comună, în alt oraș sau municipiu decât cel de domiciliu; rațiunea acestei propuneri rezidă în necesitatea evitării disfuncționalităților logistice, respectiv a eliminării suspiciunilor privind practicile de tip turism electoral; mai mult, eliminarea secțiilor de votare speciale va asigura o mai mare eficiență a cheltuielilor care vor fi efectuate pentru organizarea alegerilor;

- clarificarea posibilității funcționarilor publici de a fi desemnați ca președinți și locțiitori ai birourilor electorale ale secțiilor de votare; se iau în considerare prevederile art. 67 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora pe perioada cât funcționează birourile electorale, membrii acestora se consideră detașați, exercitând numai atribuțiile specifice procesului electoral;

- reglementarea posibilității furnizării, de către birourile electorale ale secțiilor de votare, a prezenței la vot, ca o măsură benefică în sprijinul asigurării transparenței procesului electoral, ceea ce face inutilă stabilirea prezenței la vot pe baza eşantioanelor statistice;

- instituirea unor reglementări exprese în ceea ce privește exercitarea dreptului de vot, prin intermediul urnei speciale, în cazul penitenciarelor în care se află mai mult de 400 de persoane private de libertate, cu drept de vot, în sensul că cererile de votare prin intermediul urnei speciale pot fi depuse la mai multe secții de votare din proximitatea penitenciarelor, stabilite prin decizie a biroului electoral județean sau a biroului electoral al sectorului municipiului București; această prevedere derogă de la dispozițiile art. 45 alin. (1) din care rezultă că cererile de votare prin intermediul urnei speciale formulate de persoanele cu drept de vot aflate în exercitarea unei pedepse privative de libertate se depun la secția de votare de care aparține

penitenciariul;

- instituirea unor reglementări exprese în ceea ce privește exercitarea dreptului de vot, prin intermediul urnei speciale, în cazul persoanelor cu drept de vot internate în spitale, în sensul că cererile de votare prin intermediul urnei speciale pot fi depuse la mai multe secții de votare din proximitatea spitalelor, stabilite prin decizie a biroului electoral județean sau a biroului electoral al sectorului municipiului București; această prevedere derogă de la dispozițiile art. 45 alin. (1) din care rezultă că cererile de votare prin intermediul urnei speciale formulate se depun la secția de votare de care aparține locul unde se află alegătorul netransportabil;

- mărirea termenului pentru întocmirea listei cuprinzând persoanele care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare sau locțiitori ai acestora, astfel încât să permită efectuarea de către Autoritatea Electorală Permanentă a verificărilor necesare acordării avizului.

De asemenea, proiectul de act normativ propune o serie de măsuri tehnico-organizatorice în vedere evitării unor eventuale disfuncționalități în organizarea alegerilor pentru Președintele României, precum și realizarea în condiții de siguranță a operațiunilor electorale privind centralizarea rezultatelor votării:

- Autoritatea Electorală Permanentă va achiziționa aplicațiile și/sau serviciile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării;

- Regia Autonomă Monitorul Oficial va asigura editarea și tipărirea proceselor-verbale pentru constatarea rezultatelor alegerilor;

- Institutul Național de Statistică va asigura dotarea cu echipamente, tehnică de calcul și consumabile, precum și instruirea personalului implicat în efectuarea operațiunilor tehnice privind stabilirea rezultatelor alegerilor, în stațiile de prelucrare organizate la nivelul birourilor electorale județene și birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București; această atribuție se corelează cu prevederile art. 67 din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora Institutul Național de Statistică asigură statisticienii care vor face parte din personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale;

- În vederea asigurării siguranței comunicațiilor între birourile electorale, Serviciul de Telecomunicații Speciale va asigura, conform legii proprii de organizare și funcționare, serviciile de telefonie specială și de comunicații de voce și date, necesare birourilor electorale

		Totodată, se propune ca prevederile art. 24 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată prin Legea nr. 227/2009, cu modificările și completările ulterioare, să nu se aplice în cazul achizițiilor publice aferente realizării măsurilor necesare pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2014.
3.	Alte informații	Potrivit Codului de bune practici în materie electorală elaborat de Comisia de la Veneția, stabilitatea dreptului este un element important al credibilității procesului electoral și este esențială pentru consolidarea democrației. Pentru respectarea acestui principiu este necesar a se evita, nu atât modificarea sistemelor de scrutin - ele pot fi întotdeauna îmbunătățite - ci modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (cel puțin un an) înainte de alegeri. De asemenea, arătăm că Raportul asupra calendarului și inventarului criteriilor politice de evaluare a alegerilor adoptat de Consiliul pentru alegeri democratice cu ocazia celei de-a 34-a Reuniuni (Veneția, 14 octombrie 2010) subliniază faptul că „orice reformă care vizează legislația electorală ce urmează să se aplice unor alegeri trebuie să aibă loc suficient de devreme pentru a putea fi cu adevărat aplicabilă”. Precizăm că orice referire la stabilitatea dreptului din Codul bunelor practici în materie electorală trebuie interpretată conform Declarației interpretative privind stabilitatea dreptului electoral adoptată de Consiliul pentru Alegeri Democratice în cadrul celei de-a 15 întâlniri (Veneția, 15 decembrie 2005) și de Comisia de la Veneția în cadrul celei de-a 65-a ședințe plenare (Veneția 16-17 decembrie 2005). Astfel, principiul stabilității dreptului electoral nu poate fi invocat pentru a menține o situație contrară celorlalte reguli ale Codului bunelor practici în materie electorală sau pentru a împiedica aplicarea acestora. Totodată, conform Raportului asupra calendarului și inventarului criteriilor politice de evaluare a alegerilor, în anumite circumstanțe, excepțiile de la interdicția de a modifica legislația electorală cu mai puțin de un an înainte de alegeri pot fi acceptate acolo unde există nevoia de a remedia, prin lege, probleme neprevăzute sau pentru a înlătura încălcări ale drepturilor recunoscute internațional. Astfel, proiect de act normativ urmărește să elimine suspiciunile privind practicile de tip „turism electoral”, să asigure un plus de transparență a procesului electoral și să

		stabilească măsuri tehnico-organizatorice necesare pregătirii, organizării și desfășurării alegerilor pentru Președintele României. Mai arătăm că, potrivit legii, alegerile pentru Președintele României se vor desfășura în luna noiembrie iar perioada electorală va începe în luna septembrie. Rezultă că pentru a fi aplicabile la alegerile pentru Președintele României din anul 2014, prezentele modificări legislative trebuie promovate înaintea datei începerii perioadei electorale pentru aceste alegeri. Caracterul extraordinar al situației și urgența reglementării sunt determinate de apropierea procesului electoral pentru Președintele României, precum și de faptul că neadoptarea imediată a modificărilor legislative preconizate este de natură să conducă la afectarea drepturilor electorale ale cetățenilor români.
--	--	---

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1.	Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1¹	Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3.	Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4.	Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori		Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2014	2015	2016	2017	2018	
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit <i>b) bugete locale:</i> (i) impozit pe profit <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2.	Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii (iii) cheltuieli de capital <i>b) bugete locale:</i> <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i>	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-
3.	Impact financiar, plus/minus din care:	-	-	-	-	-	-

	buget de stat						
	bugete locale		-	-	-	-	-
4.	Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5.	Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6.	Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1.	Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	a) Se modifică și se completează:
2.	Conformitatea proiectului de act	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

	normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3.	Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.	Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.	Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.737/2014.
6.	Alte informații	Proiectul de act normativ a fost elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă împreună cu Ministerul Afacerilor Interne.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1.	Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată avându-se în vedere prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1.	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autorităților administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României.

PRIM-MINISTRU

VICTOR - VIOREL PONTA